

ГІЦНАВ

**КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

към 31 декември 2017 година

СЪДЪРЖАНИЕ:

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	СТР. 3
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	СТР. 10
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	СТР. 15
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	СТР. 16
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ... СТР. 17	
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	СТР. 18
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ.....	СТР. 19

Наименование на предприятието:	ФИЛКАБ АД
ЕИК:	BG115328801
Адрес на седалище и адрес на управление:	гр. Пловдив, ул. Коматевско шосе 92
Интернет страница:	http://www.filkab.com
Телефони за контакти:	+359 32 608 881
Имейл:	office@filkab.com

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Съдържание

1. Представяне на Групата
2. Капитал на Дружеството-майка
3. Структура на Групата (клонова мрежа, дъщерни фирми)
4. Информация за управителните органи на Дружеството-майка
5. Финансово състояние
6. Прогнози за бъдещо развитие на Групата
7. Опазване на околната среда и безопасни условия на труд
8. Отговорности на Ръководството

1. Представяне на Групата

ФИЛКАБ АД (Дружеството-майка) е акционерно дружество, регистрирано с решение на Пловдивския окръжен съд по фирмено дело №2189/1999 и вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията. Предметът на дейност на Дружеството-майка и неговите дъщерни дружества (Групата) е търговия с кабели и проводници, електроапарати и средства за автоматизация, електроапаратура средно напрежение, кабелна арматура, осветителни тела и електроинсталационни материали. Групата проектира и произвежда осветителни тела, ел. табла ниско напрежение, комплектни разпределителни уредби 24 kV (КРУ) и бетонови комплектни трансформаторни постове (БКТП).

Дружеството-майка е лидер в страната и региона с основната си дейност – търговия с кабели и проводници, електроапарати и средства за автоматизация, електроапаратура средно напрежение, кабелна арматура, осветителни тела и електроинсталационни материали.

Група ФИЛКАБ предлага инженерингови услуги и извършва комплексно обслужване – проектиране, изработване, доставка, монтаж и пускане в действие на комплектно електрообзавеждане и автоматизация на обекти и съоръжения, изгражда кабелни линии 110kV (самостоятелно или чрез дъщерното си дружество „Инженеринг“ ЕАД).

Клиенти и партньори на групата са дружества, работещи в сферата на електропроизводството, електропреноса и електроразпределението, предприятия от телекомуникационния сектор, фирми, занимаващи се с електромонтажна, строителна и търговска дейност и други. Сред тях с особена значимост се открояват инвеститори и главни изпълнители на големи и структуроопределящи обекти, български инвеститори от малкия и средния бизнес, държавни фирми и обществени сдружения. През 2015 година Филкаб АД завърши процеса на съществена структурна промяна, като отдели производствената и проектната си дейности в две дъщерни компании:

- „Инженеринг“ ЕАД, което се занимава с проектиране, изработване, доставка, монтаж и пускане в действие на комплектно електрообзавеждане и автоматизация на обекти, както и с проектиране и производство на метални шкафове, осветителни тела, ел. табла ниско

напрежение, комплектни разпределителни уредби 24kV и бетонови комплектни трансформаторни постове;

- „ФИЛКАБ Солар“ ООД, което предлага инженерингови услуги, доставка и изграждане на фотоволтаични електроцентрали (ФЕЦ) и системи в различни конфигурации – свързани към мрежата, автономни и хибридни системи и системи за собствено потребление, наземни или сградни – по фасади, хоризонтални и скатни покриви.

2017 турското ни дъщерно дружество FILKAB Solar Enerji A.Ş., в партньорство с корейския производител на фотоволтаични модули Hanwha Q CELLS Co., Ltd. (NASDAQ:HQCL), приключи работа по няколко фотоволтаични проекта в Република Турция. ФЕЦ Sivas 01 (3.67 MW), Sivas 02 (2.42 MW) и Sivas 03 (4.78 MW) са разположени в региона на град Сивас, ФЕЦ Elazig (34 MW) е разположен в региона на град Елазиг и заема площ от над 900 дка, като екипът на FILKAB Solar Enerji A.Ş., изпълни доставката и изграждането на електротехническата част от проектите.

Чрез своите дъщерни дружества (Инженеринг ЕАД, ФИЛКАБ Солар ООД, МАККАБ ДООЕЛ – Македония, и FILKAB Solar Enerji A.Ş. – Турция), както и самостоятелно, ФИЛКАБ продължи и активно развива своята дейност в областта на ВЕИ не само по отношение на доставките на материали и услуги, а и в цялостното изграждане на големи ФЕЦ в ролята на ЕРС-контрактор. До момента компанията е участвала като главен изпълнител и/или подизпълнител в значителен брой проекти за добив на енергия от фотоволтаични генератори на територията на България, Гърция, Румъния, Македония, Кипър и Турция.

В средата на 2016 година Дружеството стана единствен собственик на румънското SPV (проектно дружество) SOLAR REMUS S.R.L., притежаващо фотоволтаичен парк (2160kWp) в близост до Гюргево Румъния. Придобиването спомогна за реструктурирането на вземане на ФИЛКАБ от APOSTOLOS BOBOLAS S.A., произтичащо от договор за строителство на фотоволтаичната инсталация, основен актив на румънското SPV.

Икономическата ситуация през 2018 година ще продължава да предизвиква промени в отрасъла, в който ФИЛКАБ АД работи. За 2017 година за ръст на икономиката в страната беше 3.6%. Моделът за икономически растеж за 2017 година е доминиран от износа – т.е. продажбите извън страната са тези, които в основна степен стоят зад растежа през изминалата година. Това донякъде беше основната причина в средата на 2015 година ФИЛКАБ АД да учреди FILKAB MIG d.o.o. – дъщерно търговско дружество в Сърбия, чрез което да заработи и на този пазар. В стремежа си за разширяване на външните пазари и инвестиции в съседни държави, беше въведена в експлоатация новата търговско-складова база на територията на Македония. Инвестицията се осъществява от дъщерното дружество на ФИЛКАБ АД в Македония – „МАККАБ“ ДООЕЛ. Към момента на съставяне на отчета (Април 2018), Филкаб учреди и дъщерно дружество в Унгария – FILKAB Solar HU Kft, с основна дейност изграждане на фотоволтаични електроцентрали (ФЕЦ) и доставка на оборудване за ФЕЦ.

Според прогнозите на Министерство на финансите, БВП на страната през 2018 година ще достигне ръст от 3,9%. В тази връзка Дружеството трябва да продължи работа по разширяване на номенклатурата и предлагането на продукти и услуги от бързоразвиващите се нови направления – решения за енергийна ефективност, нови икономични светоизточници и възобновяеми енергийни източници – вятър, вода, слънце, биоенергия. ФИЛКАБ АД се развива в тази насока чрез участие в проекти като главен изпълнител или подизпълнител, група ноу-хау, създава контакти и партньорски отношения с външни дружества и организации, работи с научни институти, участва в съвместни производства с тях, кандидатства с готови проекти за използване на средства от структурните фондове и други.

Дружеството не развива научноизследователска и развойна дейност.

2. Капитал на Дружеството-майка

Регистрираният основен капитал на Дружеството-майка към 31 декември 2017 година е в размер на 20 000 хил. лв. и се разделя на 2 000 000 обикновени акции с номинална стойност 10 лева, всяка. Акционери са девет физически лица. През 2016 година са прехвърлени акции по номинална стойност от две физически лица на трима нови акционери, също физически лица, като не са издавани нови акции. Към 31 декември 2017 година размерът на нетните активи на Групата е 41 962 хил. лв. (2016: 42 110 хил. лв.).

3. Структура на Групата (клонова мрежа, дъщерни фирми)

Дружеството-майка разполага със собствена клонова мрежа в цялата страна. Централният офис и основен склад са в град Пловдив. В градовете Бургас, Варна, София, Сливен и Русе Дружеството-майка разполага с търговски бази, състоящи се от шоуруми и големи складови площи, а в градовете Велико Търново и Пловдив, управлява магазини.

Дружеството-майка има дялово участие в следните дружества:

№ по ред	Наименование на предприятието, където е инвестирано по последна съдебна регистрация	Брой акции/дялове	Преносна стойност на инвестицията в хил. лв.	% на участието в капитала
1	ИНЖЕНЕРИНГ ЕАД, Пловдив	10 000	139	100.00%
2	ФИЛКАБ СОЛАР ЕООД, Пловдив	3 500	35	70.00%
3	МАК КАБ ООД, Македония	600 000	1 168	100.00%
4	ФИЛКАБ ДИСТРИБУЦИЯ ООД, Румъния	88 000	1 222	71.4%
5	ФИЛКАБ СОЛАР ЕНЕРДЖИ ЕАД, Турция	100 000	71	100.00%
6	ФИЛКАБ МИГ, Сърбия	5 000	50	51.00%
7	ГЕСПРО ГРИЙН ЕНЕРДЖИ СРЛ, Румъния	4 500	19	100.00%
8	СОЛАР РЕМУС СРЛ, Румъния	4 498	19	99.8%
9	ДРУГИ	-	7	4.00%-5.00%
Общо:			2 730	

4. Информация за органите на управление на Дружеството-майка

Органите на управление на Дружеството-майка са Общото събрание на акционерите и Съвета на директорите (СД). Дружеството-майка се управлява от един изпълнителен директор.

Към 31 декември 2017 година, СД на Дружеството-майка се състои от седем члена, както следва:

1. Никола Тодоров Аврамов, председател на СД;
2. Иван Стойков Куков, член на СД;
3. Васил Николов Мадански, член на СД;
4. Румен Христов Цанков, член на СД;
5. Маргарит Стефанов Георгиев, член на СД;
6. Лъчезар Манолов Манолов, член на СД;
7. Атанас Иванов Танчев, член на СД - изпълнителен директор.

Оперативно ръководство на Дружеството-майка се осъществява от:

1. Изпълнителен директор;
2. Директори на дирекции;
3. Ръководители направления;
4. Аналитични специалисти и администрация.

Дейността на Дружеството-майка е разделена в следните три направления:

1. Търговска дейност - дейността е структуроопределяща за компанията като заема 80% от общия обем.
2. Производствена и проектна дейност - дейността през 2017 година обхваща 20% от общия обем.
3. Общофункционални дейности

5. Финансово състояние на Групата

	31 декември 2017	31 декември 2016	Изменение
Приходи от продажби	84 497	72 511	16.5%
Нетна печалба/(загуба) от дейността	623	686	-9.2%
Сума на активите	84 088	82 667	1.7%
Сума на пасивите	42 126	40 557	3.9%
Собствен капитал	41 962	42 110	-0.4%
Текущи активи	52 385	49 611	5.6%
Текущи пасиви	39 135	37 039	5.7%
Обща ликвидност	1.34	1.34	0.0%
Бърза ликвидност	0.59	0.53	11.3%
Използване на капитала	50.00%	51.00%	-2.0%
Капитализация на активите	1.00%	1.00%	0.0%
Рентабилност на собствения капитал	1.00%	2.00%	-50.0%
Коефициент на финансова автономност	0.50	0.51	-2.00%
Коефициент на финансова задлъжнялост	2.00	1.96	2.0%
Обращаемост на активите	1.00	0.88	13.6%
Нетен оборотен капитал	13 250	12 572	5.4%
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0.01	0.01	0.00%

6. Финансови инструменти и финансов риск

В своята дейност Дружеството е изложено на множество финансови рискове – пазарен риск (включително валутен риск, лихвен риск и ценови риск); кредитен риск и риска на ликвидността. Дружеството не използва деривативни финансови инструменти за управление на финансовия риск.

Пазарен риск

Валутен риск

Дружеството извършва транзакции в чуждестранна валута, деноминирани предимно в евро. Тъй като курсът на еврото е фиксиран към лева, Дружеството не е изложено на валутен риск за тази валута. Предвид малките обеми на транзакции в други чуждестранни валути, рискът е минимален.

Лихвен риск

Тъй като Дружеството няма значими лихвоносни активи, приходите на Дружеството и оперативните парични потоци са независими от промените в пазарните нива на лихвите. Финансовите инструменти, които потенциално излагат Дружеството на лихвен риск, са предимно банковите заеми и договорите за финансов лизинг. Тъй като при използваните заеми договореният лихвен процент е с фиксирана надбавка над EURIBOR или SOFIBOR, Дружеството потенциално е изложено на риск на паричния поток.

Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск, тъй като не притежава активи, чиито цени са обвързани с цените на международните пазари.

Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземанията по продажби. Дружеството има значителна концентрация на кредитен риск в определени клиенти. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск, в случай че клиентите не изплатят своите задължения. Политиката на Дружеството в тази област е насочена към осъществяване на продажби на стоки на разсрочено плащане на клиенти с подходяща кредитна репутация, базирана на оценка на кредитната история и платежоспособността на клиента, очакван обем на продажбите към клиента, репутация на клиента, референция от контрагенти на клиента и други подобни. За клиентите на разсрочено плащане са въведени кредитни лимити, в рамките на които те имат право да закупуват стоки на разсрочено заплащане. Кредитните лимити се следят текущо от търговската дирекция на Дружеството.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Дружеството може да срещне затруднения при погасяване на своите финансови задължения. С цел управление на този риск ръководството поддържа оптимално ниво бързо ликвидни активи (парични средства и вземания), както и възможност за усвояване, при необходимост, на кредитна линия.

7. Прогнози за бъдещото развитие на Групата

Запазването и развитието на пазарните позиции на Групата може да се реализира като целенасочено се работи в следните направления:

1. Откриване на нови потенциални клиенти в страната и чужбина. Създаване на нови лоялни клиенти, наред със запазването и подкрепата на досегашните клиенти.
2. Увеличаване на реализацията през големи строителни и инженерингови фирми и организации. Сътрудничество и съвместно участие при изпълнението на инфраструктурни и енергийни проекти (пречиствателни станции, енергийни проекти, нови възобновяеми енергийни източници, обществена инфраструктура и други).
3. Поддържане на последователна политика с лоялните на Групата търговски фирми, позиционирани във важни региони, предприемане на действия за подпомагане.
4. Проучване, осъществяване на първоначален контакт и стартиране на регулярни доставки с инвеститорите и изпълнителите по обекти, финансирани по Оперативните програми на Европейските структурни фондове.
5. Утвърждаване на нова организационна структура и повишаване ефективността на фирмените процеси чрез използване в пълна степен на възможностите на ERP системата с цел постигане на по-голямо конкурентно предимство в бранша.

6. Постоянна работа по откриване и внедряване в търговската и проектната дейности на нови продукти, услуги и решения в областта на енергетиката, характеризиращи се с висока норма на печалба и изпреварващи конкурентите на пазара.
7. Разширяване на регионалното присъствие на Групата.

8. Опазване на околната среда и безопасни условия на труд

В Групата е внедрената интегрирана система за управление на качеството, околната среда и здравословни и безопасни условия на труд, за което Дружеството-майка притежава сертификати ISO 9001:2008; ISO 14001:2004 и BS OHSAS 18001:2008, издадени от Бюро Веритас Сертификейшън. През месец Май 2017 дружеството се ресертифицира по новите версии на стандартите ISO 9001:2015; ISO 14001:2015

9. Разкриване на информация съгласно Търговския закон

През 2017 година Филкаб АД няма сключени договори по чл. 240б от ТЗ.

Към 31 декември 2017 година членовете на съвета на директорите притежават следния брой акции на дружеството:

- Иван Стойков Куков – 433 000 бр.
- Румен Христов Цанков – 433 000 бр.
- Лъчезар Манолов Манолов – 300 000 бр.
- Васил Николов Мадански – 80 000 бр.
- Маргарит Стефанов Георгиев – 80 000 бр.
- Никола Тодоров Аврамов – 45 000 бр.

През 2017 година членовете на съвета на директорите са прехвърлили следния брой акции:

- Васил Николов Мадански – 309 000 бр.
- Маргарит Стефанов Георгиев – 320 000 бр.

Към 31 декември 2017 година участието на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е следното:

- Иван Стойков Куков – „Куков и Ко“ ЕООД – участие в капитала повече от 25% и управител
- Румен Христов Цанков – „Филком 4“ ЕООД - участие в капитала повече от 25% и управител
- Лъчезар Манолов Манолов – „Нилекс – 2“ ООД - участие в капитала повече от 25% и управител
- Васил Николов Мадански – „Електрум“ ЕООД - участие в капитала повече от 25%
- Маргарит Стефанов Георгиев – „Феникс Спортинг Гуудс“ ООД - участие в капитала повече от 25% и управител
- Атанас Иванов Танчев – „Електро Инс“ ООД - участие в капитала повече от 25% и управител, „Инженеринг“ ЕАД – член на съвета на директорите

10. Събития след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет са предоговорени крайните срокове за погасяване на револвиращи кредити от една българска банка с общ лимит от 1 812 хил. евро от февруари - май 2018 година на февруари - май 2019 година.

11. Отговорности на ръководството

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвяне на финансовия отчет към 31 декември 2017 година, е спазен принципът на предпазливост при оценка на активите, пасивите, приходите и разходите. Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемане на необходимите мерки за избягване на наредности.

Атанас Танчев
Изпълнителен директор
16 юни 2018 година
гр. Пловдив

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР**До Акционерите на
Филкаб АД****Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет****Мнение**

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Филкаб АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2017 година, както и консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2017 година и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит.

Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;

- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Закона за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Анда Консултинг ООД

Антоанета Базлянкова
Управител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор

16 юни 2018 година
гр. София

**КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2017 ГОДИНА**

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	31 декември 2017	31 декември 2016
Приходи от продажби	5	84 497	72 511
Други приходи от дейността	6	573	357
Изменение на запасите от продукцията и незавършено производство		(561)	(413)
Разходи за материали	7	(9 365)	(9 040)
Разходи за външни услуги	8	(2 864)	(2 352)
Разходи за персонала	9	(6 528)	(6 093)
Разходи за амортизация	10	(1 851)	(1 662)
Отчетна стойност на продадените стоки	11	(61 170)	(51 145)
Други разходи	12	(872)	(906)
Финансови приходи	13	50	777
Финансови разходи	13	(1 120)	(1 108)
Печалба преди облагане с данъци		789	926
Разход за данък	14	(166)	(240)
Нетна печалба за периода		623	686
Други всеобхватни доходи			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Признати актюерски печалби/(загуби)	26	(2)	22
Отсрочени данъци върху актюерски печалби	26	-	(2)
Ефект от валутни преизчисления на финансовите отчети на дъщерни дружества		(198)	(69)
Общо други всеобхватни доходи за периода, нетно		(200)	(49)
Общо всеобхватен доход за периода		423	637
Нетна печалба за периода, отнасяща се към:			
Собствениците на Дружеството-майка		610	738
Неконтролиращо участие		13	(52)
		623	686
Общо всеобхватен доход за периода, отнасящ се към:			
Собствениците на Дружеството-майка		410	689
Неконтролиращо участие		13	(52)
		423	637

Одобрен за издаване на 16 юни 2018 година

Атанас Танчев
Изпълнителен директор

Антоанета Базлянкова
Управител
Анда Консалтинг ООД
16 юни 2018 година, гр. София

Здравко Пейчев
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор

(Пояснителните приложения от 19 до 63 страница са неразделна част от този финансов отчет)

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	31 декември 2017	31 декември 2016
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	15	31 398	32 649
Нематериални активи	16	220	311
Капиталови инвестиции	17	7	7
Репутация		26	26
Активи по отсрочени данъци	14	52	63
		31 703	33 056
Текущи активи			
Материални запаси	19	29 085	29 662
Търговски и други вземания	20	21 936	18 601
Зелени сертификати	27	301	429
Парични средства	21	1 050	905
Възстановими данъци върху дохода	22	13	14
		52 385	49 611
		84 088	82 667
ОБЩО АКТИВИ			
КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Основен капитал	28	20 000	20 000
Резерви	29	8 945	9 114
Натрупана печалба		12 625	12 646
		41 570	41 760
Неконтролиращо участие	30	392	350
Общо капитал		41 962	42 110
Нетекущи пасиви			
Търговски и други задължения	23	423	470
Банкови заеми	24	2 089	2 570
Задължения по финансов лизинг	25	216	208
Задължения при пенсиониране	26	263	270
		2 991	3 518
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	23	15 607	13 607
Банкови заеми	24	22 975	22 847
Задължения по финансов лизинг	25	149	109
Задължения за данъци върху дохода	22	103	47
Приходи за бъдещи периоди	27	301	429
		39 135	37 039
		84 088	82 667
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ			

Одобрен за издаване на 16 юни 2018 година

Атанас Ганчев
Изпълнителен директор

Антоанета Базлянкова
Управител
Анда Консалтинг ООД
16 юни 2018 година, гр. София

(Пояснителните приложения са от 19 до 63 страница от неразделна част от този финансов отчет)

Здравко Пейчев
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2017
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Отнасящи се към притежателите на собствен капитал на предприятието майка				Неконтро- лиращо участие	Общо собствен капитал
	Основен капитал	Резерви	Натрупана печалба	Общо		
Салдо на 1 януари 2016 година	20 000	9 161	13 719	42 880	436	43 316
Промени в собствения капитал за 2016 година						
Всеобхватен доход за периода	-	(49)	738	689	(52)	637
Придобиване на дъщерни дружества	-	-	(1 509)	(1 509)	-	(1 509)
Заделени резерви	-	2	(2)	-	-	-
Изплатени дивиденди	-	-	(300)	(300)	(34)	(334)
Салдо на 31 декември 2016 година	20 000	9 114	12 646	41 760	350	42 110
Промени в собствения капитал за 2017 година						
Всеобхватен доход за периода	-	(200)	610	410	55	465
Придобиване на дъщерни дружества	-	-	-	-	-	-
Заделени резерви	-	31	(31)	-	-	-
Изплатени дивиденди	-	-	(600)	(600)	(13)	(613)
Салдо на 31 декември 2017 година	20 000	8 945	12 625	41 570	392	41 962

Одобен за издаване на 16 юни 2018 година

Атанас Танчев
Изпълнителен директор

Здравко Пейчев
Съставител

Антоанета Базлянкова
Управител
Анда Консултинг ООД
16 юни 2018 година

Димитър Базлянков
Регистриран одитор

(Пояснителните приложения от 19 до 63 страница са неразделна част от този финансов отчет)

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2017

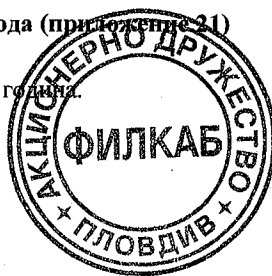
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	31 декември 2017	31 декември 2016
А. Парични потоци от оперативна дейност (приложение 31)	2 611	2 946
Платени данъци от печалбата	(98)	(171)
Нетни парични потоци получени от оперативна дейност:	2 513	2 775
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, машини и съоръжения	(473)	(2 544)
Покупка на нематериални активи	(36)	(42)
Постъпления от продажби на имоти, машини и съоръжения	108	4
Нетен паричен поток от бизнес комбинация (приложение 34)	-	(4)
Нетни парични потоци, използвани за инвестиционна дейност:	(401)	(2 586)
В. Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от заеми	1 592	2 630
Плащания по заеми	(1 945)	(790)
Плащания за финансов лизинг	(170)	(202)
Платени лихви, нетно	(709)	(810)
Платени такси, комисиони и други	(165)	(280)
Плащания по предоставени търговски заеми	-	(498)
Платени дивиденди	(570)	(279)
Получени лихви по търговски заеми	-	145
Платени обезщетителни лихви по търговски сделки	-	(15)
Нетни парични потоци, използвани за финансова дейност:	(1 967)	(99)
Нетно увеличение на паричните средства през периода	145	90
Разлики от валутни преизчисления	-	-
Парични средства в началото на периода	905	815
Парични средства в края на периода (приложение 31)	1 050	905

Одобен за издаване на 16 юни 2018 година.

Атанаас Ганчев
Изпълнителен директор

Антоанета Базлянкова
Управител
Анда Консалтинг ООД
16 юни 2018 година, гр. София

Здравко Пейчев
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор

(Пояснителните приложения от 19 до 63 страници са неразделна част от този финансов отчет)

**ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ
КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА
НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017**

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*за годината, приключваща на 31 декември 2017**Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго***1. Правно състояние**

ФИЛКАБ АД (Дружеството-майка) е акционерно дружество регистрирано и установено в България, ЕИК 115328801. Адресът на регистрация на Дружеството-майка е: град Пловдив 4004, ул. "Коматевско шосе" № 92. Към 31 декември 2017 година акционери в Дружеството-майка са девет физически лица.

Основната дейност на Дружеството-майка и дъщерните дружества (Групата) е търговия с кабели и проводници, електроапарати и средства за автоматизация, електроапаратура средно напрежение, кабелна арматура, осветителни тела и електроинсталационни материали. Групата проектира и произвежда осветителни тела, ел. табла ниско напрежение, комплектни разпределителни уредби 24 kV (КРУ) и бетонови комплектни трансформаторни постове (БКТП). Групата продължава активно да развива своята дейност в областта на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) не само относно доставките на материали, а и в цялостното изграждане на фотоволтаични електроцентрали, включително и собствени разработки на конструкции, инверторни станции и други.

Този финансов отчет е одобрен за издаване от ръководството на Групата на 16 юни 2018 година.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и счетоводни принципи**2.1. Общи положения**

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Комисията на Европейския съюз (Комисията).

През текущата година е възприето прилагането на всички нови и ревизирани МСФО на СМСС, приети от Комисията, както и разясненията към тях, валидни за 2017 година, и имащи отношение към извършваната от Групата дейност. Всички промени в МСФО, както и новите Разяснения на КРМСФО, валидни за 2017 година, които са одобрени от Комисията са оповестени в приложение 2.1.1.

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет, изготвянето на който се изисква съгласно българското счетоводно законодателство и МСФО 10 Консолидирани финансови отчети.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен с общо предназначение и осигурява информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2017.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.1.1. Промени в МСФО

2.1.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период

Посочените по-долу промени в стандарти и разяснения, са приети от Комисията на Европейския съюз и влизат в сила през 2017 година:

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Ефект върху финансовия отчет на Групата</i>
Промени в МСС 7, издадени на 29 януари 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017	Промени в МСС 7: Инициатива за оповестяване	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Групата
Промени в МСС 12, издадени на 19 януари 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017	Промени в МСС 12: Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Групата
Промени в МСФО 12, включени в подобрения на МСФО (2014-2016), в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017	Промени в МСФО 12: Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Групата

По-съществените промени са, както следва:

Промени в МСС 7 Инициатива за оповестяване

Дружеството е приложило за първи път тези изменения през текущата година. Измененията изискват предприятието да представи оповестявания, които да позволяват на потребителите на финансовите отчети да оценят промените в пасивите, възникващи от финансовата му дейност, включително паричните и непаричните промени.

Пасивите на Групата, които възникват от финансовата ѝ дейност, включват заеми (приложение 24) и задължения по лизингови договори (приложение 25). Съпоставка между началното и крайното салдо на тези позиции е представено в приложение 25. В съответствие с преходните разпоредби относно приложението на измененията, Групата не е оповестила сравнителна информация за предходния период. Освен допълнителното оповестяване в приложение 25, прилагането на тези изменения не оказва влияние върху консолидирания финансов отчет на Групата.

Промени в МСС 12 Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби

Групата е приложила за първи път тези изменения през текущата година. Измененията поясняват начина, по който предприятието трябва да прецени дали ще генерира достатъчно бъдеща облагаема данъчна печалба, от която да могат да се приспадат облагаемите временни разлики.

Прилагането на тези изменения не оказва влияние върху консолидирания финансов отчет на Групата, тъй като Групата оценява бъдещата облагаема данъчна печалба по начин, който е в съответствие с тези изменения.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)

2.1.1.1 Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2014-2016

Групата е приложила за първи път измененията в МСФО 12, включени в Годишните подобрения на МСФО за периода 2014-2016 г. през текущата година. Другите изменения, включени в този пакет, все още не са в сила за текущият период и не са приети за по-ранно прилагане от Групата (вж. приложение 2.1.1.2).

Съгласно МСФО 12 предприятието не е необходимо да предоставя обобщена финансова информация за дялове в дъщерни, асоциирани или съвместни предприятия, които са определени (или са включени в група, която е класифицирана) като държани/а за продажба. Измененията поясняват, че това е единственото изключение в изискванията на МСФО 12 за оповестяване на такива участия.

Прилагането на тези изменения няма ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, тъй като никое от участията на Групата в тези предприятия не е класифицирано като държано за продажба или включено в група, която е класифицирана като държана за продажба.

2.1.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), приети от Комисията на Европейския съюз, но невлезли в сила

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Дата на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
МСФО 9, Финансови инструменти (издаден на 24 юли 2014 година). В сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Финансови инструменти – класификация и оценка - стандартът ще отмени напълно МСС 39	22 декември 2016
МСФО 15, издаден през май 2014, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Приходи от договори с клиенти - приложим за предприятия, подготвящи първи финансов отчет по МСФО за годишен период започващ на или след 1 януари 2018	22 септември 2016
Разяснения на МСФО 15, издадени на 12 април 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Няма промени в основните принципи на стандарта, дават се разяснения и предложения за някои допълнителни облекчения при прехода	31 октомври 2017
МСФО 16, издаден на 13 януари 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Лизинги	31 октомври, 2017
Промени в МСФО 4, издадени на 12 септември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти по отношение на МСФО 4 Застрахователни договори	3 ноември 2017

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)

2.1.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), приети от Комисията на Европейския съюз, но невлезли в сила (продължение)

Групата не е приложила по-рано горепосочените нови и подобрени стандарти, които са приети от ЕС, но не са влезли в сила.

МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9, издаден през ноември 2009 година, въвежда нови изисквания за класификация и оценка на финансовите активи. Впоследствие МСФО 9 бе изменен през октомври 2010 година, за да се включат изисквания за класифициране, оценяване и отписване на финансовите пасиви, а през ноември 2013 година се включени новите общи изисквания за отчитане на хеджирането. Нова, подобрена версия на МСФО 9 бе издадена през юли 2014 година, която включва главно: а) изисквания за обезценка на финансови активи и б) ограничени изменения в изискванията за класифициране и оценка чрез въвеждането на оценката по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССВДВД) за някои прости дългови инструменти.

Основни изисквания на МСФО 9:

- всички признати финансови активи, които попадат в обхвата на МСФО 9, трябва да бъдат съответно оценени по амортизирана стойност или по справедлива стойност. По-конкретно, инвестициите в дългови инструменти, които се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е събиране на договорните парични потоци, и тези инвестиции имат договорни парични потоци, които включват само плащания на главница и лихви по главницата, се оценяват последващо по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансови активи и чиито договорни условия дават право за получаване на определени дати на парични потоци, включващи само плащания на главница и лихви по дължимата главница, обикновено се измерват по ССВДВД. Всички други дългови инструменти и инструменти на собствения капитал се оценяват последващо по справедлива стойност през печалбите и загубите (ССПЗ). Допълнително, съгласно МСФО 9, предприятията могат да направят неотменим избор да представят последващи промени в справедливата стойност на инструментите на собствения капитал (които не са държани за търгуване, нито са възнаграждение под условие, признато от придобиващия в бизнес комбинация) в друг всеобхватен доход, като само доходът от дивидент, се признава в печалбите и загубите;
- по отношение на оценката на финансови пасиви, отчитани по ССПЗ, МСФО 9 изисква размерът на изменението в справедливата стойност на финансовия пасив, който е свързан с промените в кредитния риск на този пасив, да бъде представен в друг всеобхватен доход, освен ако признаването на такива промени в друг всеобхватен доход би създадо или увеличило непоследователно отчитане на печалбата или загубата. Последващите изменения в справедливата стойност, дължащи се на кредитен риск на финансовите пасиви, не се рекласифицират през печалбите и загубите. Съгласно МСС 39, цялата сума на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, отчитан по ССПЗ, се представя в печалбите и загубите;

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)

2.1.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), приети от Комисията на Европейския съюз, но невлезли в сила (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

- относно обезценката на финансови активи, МСФО 9 въвежда модел на очакваната кредитна загуба, за разлика от модела на възникналата кредитна загуба съгласно МСС 39. Моделът на очакваната кредитна загуба изисква от предприятието да отчита очакваните кредитни загуби и промените в тези очаквани кредитни загуби на всяка отчетна дата така, че да отразяват промените в кредитния риск след първоначалното признаване. С други думи, вече не е необходимо дадено кредитно събитие да е настъпило преди да бъдат признати кредитни загуби;
- новите общи изисквания за отчитане на хеджирането запазват трите начина за отчитане на хеджирането, приложими и съгласно МСС 39. Съгласно МСФО 9 е въведена по-голяма гъвкавост по отношение на видовете сделки, за които е допустимо отчитане на хеджиране и по-специално увеличаване на инструментите, които отговарят на условията за инструменти за хеджиране и на видовете рискови компоненти на нефинансовите позиции, които отговарят на условията за отчитане на хеджиране. Допълнително, тестът за ефективност е заменен с принципа на икономическа връзка. Не се изисква вече ретроспективна оценка на ефективността на хеджирането. Въведени са и по-големи изисквания за оповестяване за дейностите по управление на риска на предприятието.

Въз основа на анализ на финансовите активи и финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2017 година, базиран на фактите и обстоятелствата, които съществуват към тази дата, ръководството на Групата е оценило въздействието на МСФО 9 върху консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

Класификация и измерване

Финансовите активи на Групата включват парични средства, търговски и други вземания и предоставени заеми, а финансовите му пасиви – получени заеми и търговски и други задължение, които ще продължат да се оценяват на същата база, която понастоящем е приета съгласно МСС 39.

Обезценка

Финансовите активи, оценени по амортизирана стойност, търговските и други вземания и предоставените депозити и заеми (виж приложение 20) ще бъдат обект на обезценка съгласно разпоредбите на МСФО 9.

Групата очаква да приложи опростения подход за признаване на очакваните кредитни загуби през целия им живот за своите търговски и други вземания и предоставени заеми, както се изисква или е разрешено от МСФО 9.

Като цяло, ръководството предвижда, че прилагането на модела на очакваната кредитна загуба в съответствие с МСФО 9, ще доведе до по-ранно признаване на кредитни загуби за съответните позиции и ще увеличи размера на загубата от начислената обезценка, призната за тези позиции.

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)

2.1.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), приети от Комисията на Европейския съюз, но невлезли в сила (продължение)

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

МСФО 15 въвежда единен модел, който предприятията да използват при счетоводното отчитане на приходите от договори с клиенти. Когато влезе в сила МСФО 15 ще отмени прилаганите понастоящем принципи за признаване на приходи, включително МСС 18 Приходи, МСС 11 Договори за строителство и свързаните с тях разяснения.

Основният принцип на МСФО 15 е, че предприятието признава приходи, за да отрази прехвърлянето на обещаните стоки или услуги на клиенти в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги. По-конкретно стандартът въвежда подход от 5 стъпки за признаване на приходите:

- Стъпка 1: Идентифициране на договора(ите) с клиент;
- Стъпка 2: Идентифициране на задълженията по изпълнението в договора;
- Стъпка 3: Определяне цената на сделката;
- Стъпка 4: Определяне на цената на сделката и сумите, разпределени към задълженията за изпълнението в договора;
- Стъпка 5: Признаване на приход, когато (или кат) предприятието удовлетвори задължението за изпълнение.

Съгласно МСФО 15, предприятието признава приход, когато (или като) е удовлетворено задължението за изпълнение, т.е. когато контролът върху стоките или услугите, залегнали в конкретното задължение за изпълнение, се прехвърли на клиента.

В МСФО 15 са добавени много подробни указания за третиране на конкретни сценарии. Освен това, съгласно МСФО 15 са необходими подробни оповестявания.

През април 2016 година СМСС публикува разяснения за МСФО 15 във връзка с идентифицирането на задълженията за изпълнение, за определяне на възнаграждение на принципала спрямо възнаграждение на агент, както и указания относно предоставяне на лиценз.

Групата признава приходи от следните основни източници:

- Приходи от продажба на стоки;
- Приходи от продажба на продукция;
- Приходи от продажба на услуги;

Ръководството на Групата е направила предварителна преценка, че МСФО 15 няма да окаже съществено влияние върху отчитането на приходите на Групата.

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)**2.1.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), приети от Комисията на Европейския съюз, но невлезли в сила (продължение)***МСФО 16 Лизинги*

МСФО 16 въвежда всеобхватен модел за идентифициране на лизинговите договори и счетоводното им третиране, както от лизингодателите, така и от лизингополучателите. Когато влезе в сила МСФО 16 ще отмени настоящите принципи за отчитане на лизингите, включително МСС 17 Лизинг и свързани с него тълкувания.

МСФО 16 разграничава лизинговите договори от договорите за услуги въз основа на това дали даден актив се контролира по време на ползването му. Разграничението между оперативен лизинг (задбалансово) и финансов лизинг (балансово) се прекратява в счетоводството на лизингополучателя и се заменят с модел, при който активът с право на ползване и свързаният с него пасив трябва да бъдат признати за всички лизингови договори от лизингополучателя (т.е. балансово), с изключение на краткосрочните лизингови договори и лизингови договори на активи с ниска стойност.

Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване и впоследствие се оценява по цена на придобиване (с някои изключения), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, коригирана спрямо всяка преоценка на задължението за лизинг. Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Последващо задължението за лизинга се коригира с дължимите лихви и плащанията на лизингови вноски, както и за ефекта от промените на лизинговите договори. Освен това класификацията на паричните потоци също ще бъде засегната, тъй като плащанията по договорите за оперативен лизинг съгласно МСС 17 се включват в паричните потоци от оперативна дейност, докато съгласно модела на МСФО 16 лизинговите плащания ще бъдат разделени на плащания на главница и лихви, които ще бъдат представени съответно като парични потоци от финансова и оперативна дейност.

За разлика от счетоводното третиране при лизингополучателя, по същество МСФО 16 пренася изискванията за счетоводно отчитане при лизингодателя съгласно МСС 17 и изисква на лизингодателят да класифицира лизинговия договор или като оперативен лизинг или финансов лизинг.

Освен това съгласно МСФО 16 се изискват по-подробни оповестявания.

Към 31 декември 2017 година, Групата няма дългосрочни договори за оперативен лизинг.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)

2.1.1.3 Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, предстоящи за приемане от Комисията на Европейския съюз

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
МСФО 14, издаден през януари 2014, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2016	Разчети за регулаторни отсрочени приходи и разходи – приложим за предприятия, подготвящи първи финансов отчет по МСФО за годишен период започващ на или след 1 януари 2016	Предложен за приемане от Комисията, предстои да бъде определена датата на влизане в сила
Промени в МСФО 2, издадени на 20 юни 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Промени относно класификацията и оценката на трансакции свързани с плащания на базата на акции	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
Промени в МСФО 10 и МСС 28, издадени на 11 септември 2014, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2016	Промени в МСФО 10 и МСС 28: Продажба или внасяне на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие	Предложен за приемане от Комисията, предстои да бъде определена датата на влизане в сила
Промени в МСС 40, издадени на 8 декември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Промени в МСС 40: Трансфери на инвестиционни имоти	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
Подобрения на МСФО (2014-2016), издадени от СМСС на 8 декември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017 и 1 януари 2018	Подобрения на МСФО (МСФО 1, МСС 28 и МСФО 12)	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
МСФО 17, издаден на 18 май 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2021	Застрахователни договори	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
КРМСФО 22 разяснения, издадени на 8 декември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Валутни операции и авансови плащания	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
КРМСФО 23 разяснения, издадени на 7 юни 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Несигурност при прилагането на данък върху доходите	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.1.1. Промени в МСФО (продължение)

2.1.1.3 Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, предстоящи за приемане от Комисията на Европейския съюз (продължение)

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
Промени в МСФО 9, издадени на 12 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Особености при авансови плащания с отрицателна корекция	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
Промени в МСС 28, издадени на 12 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година
Подобрения на МСФО (2015-2017), издадени на 12 декември 2017, приложими за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Подобрения на МСФО (МСФО 3 и МСФО 11, МСС 12 и МСС 23)	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2018 година

2.2. Дъщерни дружества и консолидация

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет, изготвянето на който се изисква според българското счетоводно законодателство. Дружеството-майка притежава контрол върху други предприятия, поради което съгласно изискванията на Закона за счетоводството в България и на основание МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, следва да изготвя консолидирани финансови отчети.

Дъщерно предприятие е дружество, контролирано от друго дружество. Предполага се, че е налице контрол, (i) когато инвеститорът има власт над предприятието, в което е инвестирал; (ii) когато е изложен на променлива възвръщаемост от участието си в това предприятие, и (iii) когато има способността да влияе върху тази възвръщаемост чрез властта си над предприятието.

При отчитане на придобиването на дъщерни дружества се прилага методът на покупката. Активите и пасивите на съответните дъщерни дружества при тяхното придобиване са оценени по техните справедливи стойности към датата на придобиването. Всяко превишение на справедливите стойности на разграничимите активи и пасиви на дъщерното дружество над цената на придобиването му се признава в печалбите и загубите за отчетния период.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.2. Дъщерни дружества и консолидация (продължение)

Към 31 декември 2017 и 2016 година Групата включва следните дъщерни дружества, чиито финансови отчети са консолидирани:

Наименование на предприятието	Дейност	Дял в капитала	Дял в капитала
		към 31 декември 2017 %	към 31 декември 2016 %
Инженеринг ЕАД	Монтаж	100.00%	100.00%
Филкаб Солар ЕООД	Проектиране и строителство на ел. съоръжения	70.00%	70.00%
Мак Каб ДОО, Македония	Търговия	100.00%	100.00%
Филкаб Дистрибуцие, Румъния	Търговия	71.43%	71.43%
Филкаб Солар Енерджи ЕАД, Турция	Проектиране и строителство на ел. съоръжения	100.00%	100.00%
Филкаб Миг, Сърбия	Търговия	51.00%	51.00%
Геспро Грийн Енерджи СРЛ, Румъния	Експлоатация на фотоволтаичен парк	100.00%	100.00%
Солар Ремус СРЛ, Румъния	Експлоатация на фотоволтаичен парк	99.80%	99.80%

През 2016 година е придобито дружеството Солар Ремус СРЛ, Румъния за производство на слънчева енергия, в което 99.80% от дяловете в капитала са собственост на Дружеството-майка.

Чуждестранните дъщерни дружества в Групата изготвят и представят финансовите си отчети в съответствие с техните национални счетоводни стандарти. В случай на идентифицирани различия между отчитането на сделките в съответствие с изискванията на МСФО и приложимите национални стандарти, са извършени съответните консолидационни корекции и рекласификации за уеднаквяване на счетоводните политики.

Отчетите на дъщерните дружества в чужбина са преизчислени към валутата на представяне на Дружеството-майка съгласно изискванията на МСС 21 Ефекти от промени във валутните курсове (виж също приложение 2.4). За нуждите на консолидацията, финансовите отчети на дъщерните дружества и индивидуалният финансов отчет на Дружеството-майка са обединени ред по ред за активите, пасивите, собствения капитал, приходите и разходите.

За целите на консолидацията са елиминирани всички вътрешно - групови разчети към 31 декември 2017 и 2016 година, сделките, осъществени в рамките на Групата, както и вътрешно – груповите печалби и загуби, включително и нереализираните такива. Елиминиран дялът от собствения капитал на дъщерните дружества, притежавани от Дружеството-майка, с отчетната стойност на инвестицията в съответното дружество.

2.2. Дъщерни дружества и консолидация (продължение)

Резултатите от дейността на дъщерните дружества, придобити или напуснали през съответния период, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход от датата на придобиването и до датата на изгубване на контрола.

Неконтролиращите участия, представени в консолидирания финансов отчет са определени в съответствие с МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и представляват онази част от нетните активи на дъщерните предприятия, свързана с участия, които не са притежание пряко или косвено чрез други дъщерни дружества на Дружеството-майка. Неконтролиращото участие към датата на бизнес комбинацията се изчислява като дял от справедливите стойности на придобитите разграничими активи и пасиви.

Печалбата или загубата и всеки компонент на друг всеобхватен доход се отнасят към собствениците на Дружеството-майка и към неконтролиращите участия. Общият всеобхватен доход се разпределя към собствениците на Дружеството-майка и към неконтролиращите участия, дори ако това води до отрицателно салдо на неконтролиращите участия.

Промени в участието на Дружеството-майка в собствеността на дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като операции със собствения капитал (т.е. операции със собствениците в качеството им на собственици). При такива обстоятелства, салдата на контролиращите и неконтролиращи участия се коригират, за да се отразят промените в относителните им участия в дъщерното предприятие. Всяка разлика между сумата, с която се коригират неконтролиращите участия, както и справедливата стойност на платеното или получено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на Дружеството-майка.

2.3. Репутация

Положителната търговска репутация представлява превишението на цената на придобиване над дела на Групата в справедливите стойности на разграничимите активи, пасиви и потенциални задължения на придобитото дружество към датата на разменната операция и се отчита като актив. В случаите, когато цената на придобиване е по-ниска от придобитите от Групата нетни активи, придобиваният следва да преразгледа идентификацията и оценката на придобитите разграничими активи, пасиви и потенциални задължения и цената на бизнес комбинацията и да признае незабавно в отчета за всеобхватния доход всяка остатъчна разлика след направеното преразглеждане на стойностите.

След първоначалното ѝ признаване, съгласно изискванията на МСФО 3 Бизнес комбинации, в сила за годишни периоди след 31 март 2004 година, положителната репутация не се амортизира. Извършва се преглед за обезценка в края на всеки отчетен период.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.4. Функционална валута, валута на представяне и чуждестранна валута

Функционална валута и валута на представяне на финансовите отчети

Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно предприятие функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за предприятието.

Групата съставя консолидирания си финансов отчет в националната валута на Република България – български лев, възприет от Групата като функционална валута.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в хиляди лева.

Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централният курс на съответната централна банка към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждане на валутните парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от този, по който първоначално са били признати, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2017 и 2016 години са оценени в настоящия консолидиран финансов отчет по заключителния курс на БНБ. От 1999 година българският лев е фиксиран към Еурото по курс 1.95583 BGN/EUR. Заключителният курс на българския лев към румънската лея (нова), македонския денар и сръбския динар (изчислени на база заключителния курс на Македонската и Сръбската народни банки към еурото) и турската лира (нова) за периодите, за които е съставен настоящият консолидиран финансов отчет са, както следва:

<u>Валута</u>	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Румънска лея	1 RON = 0.4198 BGN	1 RON = 0.4309 BGN
Македонски денар	1 MKD = 0.0318 BGN	1 MKD = 0.0318 BGN
Турска лира	1 TRY = 0.4302 BGN	1 TRY = 0.5276 BGN
Сръбски динар	1 RSD = 0.0165 BGN	1 RSD = 0.0158 BGN

Преизчисляване на чуждестранна дейност

Активите и пасивите на чуждестранната дейност, включително положителната репутация и корекциите до справедлива стойност, възникващи при придобиването, се преизчисляват в лева по валутния курс, валиден към датата на финансовия отчет. Приходите и разходите на чуждестранната дейност се преизчисляват в лева към датата на сделката. Съгласно МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове за 2017 и 2016 година е използван средногодишен курс за преизчисление резултатите на чуждестранната дейност.

Курсовите разлики, които възникват в резултат на преизчислението, се признават като отделен компонент в капитала като резерви от валутни преизчисления, където се отчитат до освобождаване от чуждестранната дейност.

За целите на изготвянето на консолидирания финансов отчет курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същество представлява част от нетната инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност, се признават първоначално като отделен компонент в капитала и се отчитат като печалба или загуба след освобождаване от нетната инвестиция.

2.5. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСФО изисква от ръководството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на финансовия отчет, с цел определяне стойността на някои активи, пасиви, приходи и разходи. Те се извършват въз основа на най-добрата преценка на ръководството, базирана на историческия опит и анализ на всички фактори, оказващи влияние при дадените обстоятелства към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет (виж и приложение 4).

3. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние и отчета за всеобхватния доход

3.1. Имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Имотите, машините и съоръженията са активи, които се държат от Групата, за да се използват за производството или доставката на стоки или услуги, за отдаване под наем на други лица или за административни цели, и се очаква да бъдат използвани за повече от един период.

Нематериалните активи са разграничими непарични активи без физическа субстанция.

Имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи първоначално се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние и на мястото за предвидената му от ръководството употреба. След първоначалното им признаване имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуални загуби от обезценки (виж също приложение 3.2).

Цената на придобиване на отделен имот, машина и съоръжение и нематериален актив се признава в отчета за финансовото състояние само ако: (i) е вероятно Групата да получи в бъдеще икономически изгоди, свързани с актива; и (ii) цената на придобиване на актива може надеждно да бъде оценена.

Последващи разходи се капитализират в стойността на актива, само ако отговарят на посочените по-горе критерии за признаване. Всички други последващи разходи се признават текущо в печалбите и загубите в периода, през който са направени.

Амортизацията се начислява въз основа на определения полезен живот като последователно се прилага линейният метод.

Полезният живот на активите се определя в зависимост от очакваната полезност на активите за Групата и е въпрос на преценка, основаваща се на опита с подобни активи. Определеният полезен живот на нетекущите активи в години е, както следва:

Полезен живот	2017	2016
Административни и търговски сгради	25 години	25 години
Машини и съоръжения	4-8 години	4-8 години
Компютри и софтуер	2 години	2 години
Транспортни средства	4- 10 години	4- 10 години
Офис оборудване	7 години	7 години
Нематериални активи	2-7 години	2-7 години

3.1. Имоти, машини и съоръжения и нематериални активи (продължение)

Начисляването на амортизацията започва от началото на месеца, следващ месеца, в който активът е наличен за употреба и се прекратява на по-ранната от: датата на класифицирането му като държан за продажба в съответствие с МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности или датата на отписването му.

Прилаганият метод за амортизация и полезният живот на активите се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година и се правят промени в тях, за да се отразят бъдещата употреба на актива и очакваният модел за използване на бъдещите икономически ползи, въплътени в актива. Евентуалните промени в метода на амортизация и полезния живот на активите се отчитат като промяна в приблизителните счетоводни преценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Земя, активи в процес на изграждане и напълно амортизирани активи не се амортизират.

3.2. Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Групата прави преценка дали съществуват индикации за обезценка на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи. В случай, че се установи, че такива индикации съществуват, се изготвя приблизителна оценка на възстановимата стойност на съответния актив. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на отделния актив, Групата определя възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Възстановимата стойност е по-високата сума от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив и стойността му в употреба. Когато възстановимата стойност на даден актив (или на единица, генерираща парични потоци) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до размера на възстановимата стойност. Загубата от обезценка се признава веднага в печалбите и загубите.

При възстановяване на загуба от обезценка, преносната стойност на актива (или на единицата, генерираща парични потоци) се увеличава до променената му възстановима стойност. Това увеличение не може да доведе до преносна стойност по-голяма от преносната стойност, която би била определена при положение, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за дадения актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава веднага в печалбите и загубите.

3.3. Материални запаси

Материалните запаси са активи, държани за продажба в обичайната дейност на Групата, в процес на обработка с цел такава продажба или под формата на материали за влагане в производствения процес или използвани за извършването на услуги.

Материалните запаси са представени по по-ниската от цената на придобиване и нетната им реализуема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, стойността на обработката и други разходи, необходими за привеждане на запасите в тяхното настоящо местоположение и състояние - транспортни, митнически и други подобни разходи. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с очакваните разходи, необходими за завършване на продукцията и за осъществяване на продажбата.

3.3. Материални запаси (продължение)

Разходите за преработка на материалните запаси включват разходи, директно свързани с произвежданите продукти. Освен това те включват и систематично разпределени постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които възникват в процеса на производство. Тези разходи за преработка, които не са разграничими за всеки продукт се разпределят между продуктите на рационална и постоянна основа.

При потреблението, стойността на материалните запаси се определя въз основа на прилагане на метода средна претеглена цена.

3.4. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно, както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Групата стане страна по договорните условия на инструмента. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите активи (пасиви) се оценяват по справедлива стойност и всички разходи по сделката, в резултат на която възникват финансовите активи (пасиви), с изключение на финансовите активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите.

За целите на последващото оценяване, Групата класифицира през текущия и предходните отчетни периоди финансовите активи и пасиви в следните категории: търговски и други вземания и други финансови пасиви (различни от тези, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите). Класифицирането в съответната група зависи от целта и срочността, с която е сключен съответният договор.

Методът на ефективния лихвен процент е метод, при който се изчислява амортизираната стойност на финансов актив или пасив (или група финансови активи/пасиви) и се разпределя разходът или приходът от лихви в съответния отчетен период. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания живот на финансовия инструмент, или когато е подходящо за по-къс период, до балансовата стойност на финансовия актив или пасив.

3.4. Финансови инструменти (продължение)

3.4.1. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими срокове за уреждане, които не се котират на активен пазар. Те възникват, когато Групата предостави паричен ресурс, стоки или услуги, без да има намерение да търгува възникналото вземане. Тези вземания са представени по тяхната амортизирана стойност, изчислена на база метода на ефективния лихвен процент. За текущите вземания, които се очаква да бъдат погасени в нормалните кредитни срокове, амортизираната стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.4.2. Парични средства

Паричните средства за целите на съставянето на отчета за паричния поток са неблокираните парични средства в брой и по банкови сметки на Групата. За целите на представянето на отчета за паричния поток, паричните постъпления от клиенти и паричните плащанията към доставчици са представени като брутни суми, включващи данък добавена стойност (ДДС).

3.4.3. Обезценка на финансови активи

Към датата на изготвяне на финансовия отчет Ръководството на Групата прави преценка дали съществуват обективни индикации за обезценка на всички финансови активи с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели. Възможно е обезценката да не е породена от единично събитие, а да е в резултат от комбинирания ефект на множество събития.

Търговски и други вземания

Групата начислява обезценка на търговските вземания, когато са налице обективни доказателства, че Групата няма да събере всички дължими суми при настъпване на техния падеж. Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания Групата счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността дебиторът да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията повече от 120 дни от датата на падежа. При установяване наличието на такива признаци за обезценка, загубата от обезценка се определя като разлика между преносната стойност и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент за сходни активи. Текущите вземания не се дисконтират, ако ефектът от дисконтиране е несъществен. Обезценката се начислява чрез използването на корективна сметка за обезценка, която се представя в отчета за финансовото състояние като намаление на вземанията, а разходите от обезценката се представят в отчета за всеобхватния доход в статията Други разходи. Когато едно вземане е несъбираемо и за него има начислена обезценка, то се изписва срещу намаление на съответната корективна сметка. Възстановяването на загуби от обезценка на търговски вземания се отчита като намаление на статията, в която преди това е била отразена обезценката.

3.4. Финансови инструменти (продължение)**3.4.4. Търговски и други задължения**

Търговските и други задължения, възникнали в резултат на получени стоки или услуги, неклассифицирани като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите, са представени в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност, изчислена на база на ефективния лихвен процент. За текущите задължения, които се очаква да бъдат погасени в нормалните кредитни срокове, амортизираната стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.4.5. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива цена, формирана от получените парични постъпления, нетно от присъщите разходи по сделката. След първоначалното им признаване, заемите се оценяват по амортизирана стойност, като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж се отчита в печалбите и загубите за периода на ползване на заема на база метода на ефективния лихвен процент. Получените заеми, при възникването на които не са извършени разходи свързани със сделката, се отчитат по номиналната им стойност, която е равна на амортизираната им стойност. По същия начин се третират получените банкови овърдрафти, при които получателят има право многократно да усвоява или погасява заема в рамките на предварително договорения лимит.

Финансовите разходи, в това число и директните разходи по привличането на заема, се включват в печалбите и загубите по метода на ефективния лихвен процент, с изключение на транзакционните разходи по банкови овърдрафти, които се признават в печалбите и загубите на линейна база за периода, за който е договорен овърдрафтът.

Заемите се класифицират като текущи задължения, освен когато Групата има безусловно право да отложи погасяването на задължението за минимум 12 месеца след края на отчетния период.

3.4.6. Факторинг

Групата осъществява сделки по прехвърляне на търговски вземания към трето лице, което е специализирано факторинг дружество (фактор). По същество сделките представляват факторинг на търговски вземания с регрес.

Групата не отписва тези финансови активи до получаване на паричните потоци от крайния клиент, тъй като не всички рискове и изгоди, свързани с търговските вземания, се прехвърлят заедно с прехвърлянето на финансовите активи. По силата на договора с фактора Групата признава и финансови задължения, свързани с таксите и комисионните. Тези задължения се признават по тяхната справедлива стойност, а поради тяхната краткосрочност, не подлежат на последваща преоценка.

При получаване на паричните потоци от страна на фактора, получените парични потоци се записват като текущо задължение. При получаване на паричните потоци, свързани с търговското вземане от фактора, търговското вземане се отписва срещу финансовото задължение към фактора.

Търговските вземания, които са предмет на договора за факторинг, се оценяват последващо по тяхната амортизирана стойност.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3.4. Финансови инструменти (продължение)

3.4.7. Основен капитал

Основният капитал на Групата е представен по историческа цена в деня на регистрирането му.

3.5. Приходи и разходи за бъдещи периоди

Като приходи и разходи за бъдещи периоди в отчета за финансовото състояние на Групата се представят приходи и разходи, които са предплатени през настоящия, но се отнасят до следващи отчетни периоди – безвъзмездни средства, получени от държавата, (виж и приложение 3.10), гаранции, застраховки, абонаменти, наеми и други.

3.6. Данък върху дохода

Данъкът върху дохода включва текущия данък върху печалбата и отсрочените данъци.

Текущият данък се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода като се прилага ефективната данъчна ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовия отчет. Отсрочените данъци са сумите на дължимите (възстановими) данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на облагаемите (приспадащи се) временни разлики. Временните разлики са разликите между преносната стойност на един актив или пасив и неговата данъчна основа.

Отсрочените данъци върху печалбата се изчисляват чрез прилагането на балансовия пасивен метод. Отсрочените данъчни пасиви се изчисляват за всички облагаеми временни разлики, докато отсрочените данъчни активи за приспадащите се временни разлики се признават, само ако има вероятност за тяхното обратно проявление и ако Групата ще е в състояние в бъдеще да генерира достатъчно печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се изчисляват като се прилага предполагаемата данъчна ставка за периода, в който те ще се реализират или погасят, съгласно информацията, с която Групата разполага към момента на съставяне на финансовия отчет. Отсрочените данъци се признават в печалбите и загубите, освен в случаите, когато възникват във връзка със статия, която се отразява като друг всеобхватен доход. В този случай и отсроченият данък се отчита като друг всеобхватен доход.

Преносната стойност на отсрочените данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се намалява, когато не е вероятно, че Групата ще може да ги възстанови.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят нетно, ако подлежат на единен режим на облагане.

Съгласно действащото за 2017 и 2016 година данъчно законодателство, данъчната ставка, която се прилага при изчисляване на текущите данъчни задължения на Групата е 10%. При изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2017 година е използвана данъчна ставка 10%, приложима и през 2018 година. Съгласно изискванията на съответното данъчно законодателство за 2017 година, доходите на дъщерните дружества в чужбина се облагат, както следва: Македония – 10%; Румъния – 16%; Турция - 20%; Сърбия – 15%

3.7. Лизинг

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху актив.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Групата като задължение по финансов лизинг. Лизинговите плащания се разпределят между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен процент върху оставащото задължение по главницата. Лихвата се отчита в печалбите и загубите.

За активите, придобити на финансов лизинг се признава разход за амортизация, като амортизационната политика на Групата по отношение на придобитите на лизинг активи не се различава от политиката за останалите амортизируеми активи, притежавани от Групата.

Лизинговите договори, при които значителна част от рисковете и изгодите се запазват от лизингодателя се класифицират като оперативен лизинг.

Разходите за наем по договори за оперативен лизинг, нетно от получените от лизингодателя стимули, се признават в печалбите и загубите на линейна база за срока на договора за лизинг.

3.8. Доходи на персонала

Планове за дефинирани вноски

Отговорността за осигуряване на пенсии по планове за дефинирани вноски в държавите, в които оперира Групата, се носи от правителствата на съответните държави. Дружествата от Групата имат задължение ежемесечно да превеждат вноски по тези планове за всички заети лица в размер и върху сума, дефинирана в местните нормативни актове, като вноските се признават в отчета за доходите в момента на тяхното възникване. Съгласно всички местни законодателства водещ е принципът на начисление, а не на ефективно изплащане на трудовите възнаграждения.

Начисления за платен годишен отпуск

Съгласно законодателствата в държавите, в които Групата има учредени дъщерни дружества, неизползваният през годината полагаем платен отпуск може да бъде използван в рамките на следващи отчетни периоди. Затова към датата на баланса Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите през следващи отчетни периоди в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Към края на всеки отчетен период Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите през следващи отчетни периоди в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.8. Доходи на персонала (продължение)

Обезщетения при пенсиониране

Законодателните разпоредби относно обезщетенията при пенсиониране в държавите, в които оперира Групата, са различни. В част от държавите при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, Групата следва да изплати обезщетение в определен размер в зависимост от натрупаният трудовия стаж в Групата.

Предвид това, че средната възраст на служителите на дъщерните дружества в чужбина е далеч от възрастта за пенсиониране, и с оглед стандартното текучество на персонала, ръководството е преценило, че потенциалният ефект от разхода за обезщетения при пенсиониране, би бил изключително незначителен. С оглед на тази преценка, както и поради значителната несигурност и отдалеченост във времето, начисления за тези доходи за персонала не са отразени в настоящия консолидиран финансов отчет на Групата.

В настоящия консолидиран финансов отчет са начислени провизии само за Дружеството-майка и за едно от дъщерните дружества в България в съответствие с изискванията на Кодекса на труда на Република България, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия. Обезщетенията са размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудов стаж е по-малък от десет години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в дружествата над десет последователни години.

Съгласно изискванията на МСС 19 Доходи на персонала, Групата признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран актюер на базата на кредитния метод на прогнозираните единици. Разходите за текущия отчетен период за текущ трудов стаж и лихвите върху задължението се признават в печалбите и загубите, а актюерските печалби и загуби от корекции на база на опита и промени в актюерските предположения се отчитат през другите всеобхватни доходи директно в собствения капитал, в резерв за актюерски печалби. Освободените от този резерв суми се трансферират през другите всеобхватни доходи в неразпределената печалба.

Разходите за минал трудов стаж се признават като разход на линейна база за средния срок, докато доходите станат безусловно придобити. До степента, до която доходите са вече безусловно придобити, незабавно след въвеждане или промени в плана за доходи при пенсиониране, Групата признава разхода за минал трудов стаж веднага.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране, признато в отчета за финансовото състояние, се състои от настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда на Република България, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналот има право на обезщетение в размер на брутно трудово възнаграждение за срок от 2 месеца при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж.

3.9. Провизии

Провизия се признава в отчета за финансовото състояние, когато Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3.10. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата (финансирания, правителствени дарения), представляват получена помощ от правителството, правителствени агенции и други подобни органи под формата на прехвърляне на ресурси към предприятие в замяна на бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативната му дейност. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, могат да бъдат (i) свързани с активи и (ii) свързани с приходи.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, се признават при наличие на приемлива гаранция, че: (i) предприятието ще изпълни условията, свързани с тях; и (ii) помощта ще се получи.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, свързани с активи се представят в отчета за финансовото състояние като приходи за бъдещи периоди, които се признават като приход систематично и рационално за срока на полезния живот на придобитите активи.

Получените от две дъщерни дружества безвъзмездни средства, предоставени от държавата, са свързани с приходи, предназначени да компенсират разходи за производство на зелена енергия. Финансиранията се получават под формата преки субсидии на база произведената и продадена електроенергия, както и под формата на зелени сертификати, които се признават в печалбите и загубите за периода, в който бъдат продадени чрез официалния пазар на зелени сертификати или директно на предприятията реализиращи електрическа енергия.

Зелените сертификати се отчитат по цена на придобиване, която се определя на база на цената на официалния пазар на зелени сертификати за датата на придобиването им.

3.11. Признаване на приходи и разходи

Приходите и разходите се признават в момента на тяхното възникване, съгласно принципа на начислението, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането им се извършва при спазване на изискването за причинна и стойностна връзка между тях.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване или плащане възнаграждение, намалено със сумата на всички предоставени отстъпки.

Приходите се признават, когато сумата на прихода може да бъде надеждно измерена и е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи в резултат от сделката, както и ако са изпълнени специфичните критерии за признаване на приходите. Счита се, че сумата на прихода не е надеждно измерима, докато не са отстранени всички потенциални несигурни условия, свързани с продажбата. Преценката на Групата по отношение критериите за признаване на приходите се основава на историческия опит на Групата, като се взема предвид вида на клиента, както и вида и специфичните условия на всяка транзакция.

Приходи от продажба на стоки

Приходите от продажба на стоки се признават, когато са изпълнени следните условия:

- Значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките са прехвърлени на купувача;
- Групата не е запазила продължаващо участие и ефективен контрол в управлението на стоките, което обикновено се свързва със собствеността върху стоките;
- Вероятно е в резултат на сделката Групата да получи икономически изгоди;
- Приходите и разходите пряко свързани със сделката могат да бъдат надеждно оценени.

3.11. Признаване на приходи и разходи (продължение)

Приходи от услуги

Когато резултатът от сделката за предоставяне на услуга може да бъде надеждно оценен, приходът се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период. Признаването на приходи в зависимост от етапа на завършеност на сделката се нарича метод на процент на завършеност, при който приходите се признават в счетоводните периоди, в които услугите са извършени. В случаите, когато резултатът от сделката не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само дотолкова, доколкото направените разходи са възстановими.

Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се начисляват като се прилага методът на ефективния лихвен процент върху неплатената главница.

Приходите от дялово участие се признават, когато се установи правото на Групата да получи този приход.

Разходи

Разходите се признават в печалбите и загубите, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разходи за лихви

Разходите за лихви се признават в периода, в който са възникнали и се определят въз основа на дължимата главница и приложимия ефективен лихвен процент.

Други приходи/разходи

Печалбата/(загубата) от продажбата на имоти, машини и съоръжения се представя като други приходи/(разходи).

Компенсации от трети лица за обезценка или загуба на имоти, машини и съоръжения се признават в печалбите и загубите, когато компенсациите станат дължими.

3.12. Съпоставимост на данните за текущия и предходния отчетен период

За съпоставимост някои от данните за предходния отчетен период са рекласифицирани.

3.13. Оценка и управление на финансовия риск

3.13.1. Фактори на финансовия риск

В своята дейност Групата е изложена на множество финансови рискове – пазарен риск (включително валутен риск, лихвен риск и ценови риск); кредитен риск и риск на ликвидността. Групата не използва деривативни финансови инструменти за управление на финансовия риск.

3.13.2. Пазарен риск

Валутен риск

Групата извършва трансакции в чуждестранна валута, деноминирани предимно в евро. Тъй като курсът на еврото е фиксиран към лева, Групата не е изложена на значителен валутен риск.

Лихвен риск

Тъй като Групата няма значими лихвоносни активи, приходите и оперативните ѝ парични потоци са независими от промените в пазарните нива на лихвите. Финансовите инструменти, които потенциално излагат Групата на лихвен риск, са предимно банковите заеми и договорите за финансов лизинг. Получените краткосрочни заеми са с плаващ лихвен процент базиран на EURIBOR или SOFIBOR, плюс надбавка, тези заеми потенциално излагат Групата на риск на паричния поток, докато получените дългосрочни заеми са с фиксиран лихвен процент и потенциално излагат Групата на риск на справедливата стойност.

В случай, че през 2017 година лихвените нива, по заемите с плаваща лихва, биха били с 1% по-високи/(по-ниски), при равни други условия, финансовият резултат след данъци би бил с 251 хил. лв. по-нисък/(по-висок) (2016 година: 254 хил. лв.).

Ценови риск

Групата не е изложена на ценови риск, тъй като не притежава активи, чиито цени са обвързани с цените на международните пазари.

3.13.3. Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Групата на кредитен риск, са предимно вземанията по продажби. Групата няма значителна концентрация на кредитен риск в определени клиенти. Основно Групата е изложена на кредитен риск, в случай че клиентите не изплатят своите задължения. Политиката на Групата в тази област е насочена към осъществяване на продажби на стоки на разсрочено плащане на клиенти с подходяща кредитна репутация, базирана на оценка на кредитната история и платежоспособността на клиента, очакван обем на продажбите към клиента, репутация на клиента, референция от контрагенти на клиента и други подобни. За клиентите на разсрочено плащане са въведени кредитни лимити, в рамките на които те имат право да закупуват стоки на разсрочено заплащане. Кредитните лимити се следят текущо от търговската дирекция на Дружеството-майка.

3.13.4. Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата може да срещне затруднения при погасяване на своите финансови задължения. С цел управление на този риск ръководството поддържа оптимално ниво бързо ликвидни активи (парични средства и вземания), както и възможност за усвояване, при необходимост, на кредитна линия. Групата се стреми за изготвя прецизни прогнози на паричните потоци, което спомага за ефективното управление на ликвидния риск.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго
3.13. Оценка и управление на финансовия риск (продължение)
3.13.4. Ликвиден риск (продължение)

В таблицата по-долу са посочени финансовите задължения на Групата към края на отчетния период, класифицирани според техния договорен падеж. Посочените суми са договорените, недисконтирани парични потоци. Сумите, дължими до дванадесет месеца след края на отчетния период са представени по тяхната преносна стойност, тъй като за тях влиянието на дисконтирането е незначително.

	<u>Над 1 година</u>	<u>До 1 година</u>
31 декември 2017		
Банкови заеми (приложение 24)	2 364	24 159
Задължения по финансов лизинг (приложение 25)	224	159
Търговски и други задължения (приложение 23)	423	14 487
Общо	3 011	38 805
31 декември 2016		
Банкови заеми (приложение 24)	3 324	23 963
Задължения по финансов лизинг (приложение 25)	218	119
Търговски и други задължения (приложение 23)	470	12 870
Общо	4 012	36 952

3.14. Управление на капиталовия риск

Основната цел на Групата при управление на капиталовия риск е да поддържа нивото на собствения капитал в граници, позволяващи на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие и да осигури възвращаемост на своите акционери.

Структурата на капитала се измерва чрез използването на коефициента на задлъжнялост, който се изчислява като съотношение на нетната задлъжнялост към собствения капитал. От своя страна нетната задлъжнялост се изчислява като разлика между сумата на задълженията на Групата по договори за заеми и финансов лизинг и паричните средства. Коефициентът на задлъжнялост показва доколко дейността на Групата се финансира със собствен капитал или със заемни средства.

	31 Декември, 2017	31 Декември, 2016
Банкови заеми (приложение 24)	25 064	25 417
Задължения по финансов лизинг (приложение 25)	365	317
Парични средства (приложение 21)	(1 050)	(905)
Нетна задлъжнялост	24 379	24 829
Собствен капитал	41 962	42 110
Задлъжнялост (коефициент)	0.58	0.59

3.15. Оценка на справедливата стойност

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активен пазар, се определя въз основа на използвани техники за оценка. За определянето на справедливата стойност на някои инструменти се използват техники на дисконтираните парични потоци. Справедливите стойности на текущите търговски вземания и задължения се счита, че са близки до техните номинални стойности, тъй като при тях ефектът от дисконтиране е незначителен (виж приложения 20, 23 и 24).

4. Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на приблизителни счетоводни оценки

В процеса на прилагането на възприетата счетоводна политика ръководството на Групата извършва преценки, които оказват значителен ефект върху настоящия финансов отчет. Такива преценки по дефиниция рядко са равни на фактическите резултати. В резултат от тяхната същност, те се подлагат на постоянен преглед и актуализация и обобщават историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които ръководството вярва, че са разумни при съществуващите текущи обстоятелства.

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2017 година, задължението на Групата за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 263 хил. лв. (2016: 270 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в приложение 26.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и преносни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Групата.

Оценка на материални запаси

При придобиването им материалните запаси се оценяват по цена на придобиване включва покупната цена, стойността на обработката и други разходи, необходими за привеждане на запасите в тяхното настоящо местоположение и състояние - транспортни, митнически и други подобни разходи.

4. Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на приблизителни счетоводни оценки (продължение)

Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната им реализуема стойност. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с очакваните разходи, необходими за завършване на продукцията и за осъществяване на продажбата. Тази оценка се извършва въз основа на най-добрата преценка на ръководството за продажната цена на материалните запаси към датата на изготвяне на финансовия отчет.

Обезценка на вземания

Разход за обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че Групата няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочията в плащането се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всяка финансова година на индивидуална база в зависимост от периода на просрочие. Всички съмнителни вземания, които не са събрани към датата на финансовия отчет и имат индикации за наличие на признаци за обезценка, се обезценяват.

Корпоративен данък

Групата е данъчен субект, попадащ под юрисдикцията на българската данъчна администрация. Групата признава пасиви за очаквани данъчни задължения при бъдещи данъчни ревизии на база на преценка на ръководството дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателно дължимите данъци в резултат от подобни събития са различни от първоначално отчетените задължения, тези разлики ще бъдат отразени в краткосрочните задължения за корпоративен данък и ще имат ефект върху отсрочени данъци в периода, в който е направено това уточнение.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. Приходи

	31 декември 2017	31 декември 2016
Приходи от продажба на стоки	67 945	59 418
Приходи от продажба на услуги	9 264	8 883
Приходи от продажба на продукция	7 288	4 210
Общо	84 497	72 511

Приходите от продажба на стоки са, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Кабели и проводници	44 512	37 714
Ел.апаратура и автоматизация	8 939	9 277
Осветителна техника и ел.материали	5 902	5 385
Кабелна арматура	3 294	2 154
Трансформатори, КРУ и други	3 212	3 335
ВЕИ	438	320
Други	1 648	1 233
Общо	67 945	59 418

Приходите от продажба на продукция включват:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Изграждане на обекти, включително БКТП	3 265	1 477
Ел. табла	1 951	1 254
Други	2 072	1 479
Общо	7 288	4 210

6. Други приходи

	31 декември 2017	31 декември 2016
Приходи от финансиране	199	155
Наеми	120	7
Печалба от продажба на имоти, машини, съоръжения и материали	92	4
Отпадъци	74	31
Излишъци на активи	60	60
Приходи от изплатени застрахователни щети	18	-
Други	10	100
Общо	573	357

Приходите от правителствени дарения за 2017 година са в размер на 199 хил. лв. (2016: 155 хил. лв.) и са свързани с производство на зелена енергия и продажба на зелени сертификати на официалния пазар за зелени сертификати. Разходите, които са компенсирани с признатите приходи от правителствени дарения представляват оперативни разходи, свързани с производството на електрическа енергия във фотоволтаични паркове, собственост на чуждестранни дъщерни дружества.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго
7. Разходи за материали

	31 декември 2017	31 декември 2016
Материали за производство	8 377	8 157
Горива	450	388
Ел.енергия и вода	218	244
Материали за поддръжка	118	70
Материали за транспортни средства	99	73
Инвентар	46	56
Предпазни средства	23	23
Канцеларски материали и консумативи	19	22
Материали за наети и придобити нетекущи активи	2	1
Други	13	6
Общо	9 365	9 040

8. Разходи за външни услуги

	31 декември 2017	31 декември 2016
Външни услуги поодизпълнител и за производство	789	476
Наеми	441	248
Консултантски услуги	356	200
Транспортни услуги	288	372
Поддръжка и ремонт	277	221
Такси	186	153
Реклама	141	157
Застраховки	122	122
Съобщителни услуги	82	77
Нотариални и адвокатски	53	154
Обучение на персонала	8	7
Услуги за придобиване и поддръжка на ДМА	-	57
Други	121	108
Общо	2 864	2 352

9. Разходи за персонала

	31 декември 2017	31 декември 2016
Разходи за възнаграждения	5 588	5 236
Разходи за социални осигуровки	897	805
Разходи за начислени задължения за обезщетения на персонала при пенсиониране (приложение 26)	43	52
Общо	6 528	6 093

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

10. Разходи за амортизация

	31 декември 2017	31 декември 2016
Амортизации на имоти, машини и съоръжения (приложение 15)	1 728	1 564
Амортизации на нематериални активи (приложение 16)	123	98
Общо	1 851	1 662

11. Отчетна стойност на продадените стоки

	31 декември 2017	31 декември 2016
Кабели и проводници	39 434	32 694
Ел.апаратура и автоматизация	7 590	7 970
Осветителна техника и ел.материали	6 327	4 323
Трансформатори, КРУ и други	4 591	2 806
Кабелна арматура	2 645	2 200
ВЕИ	382	287
Други	201	865
Общо	61 170	51 145

12. Други разходи

	31 декември 2017	31 декември 2016
Командировки - страната и чужбина	212	255
Разходи за данъци, такси и други подобни	207	199
Социални разходи	182	205
Представителни разходи	85	64
Брак на материални запаси	33	35
Отписани вземания	26	20
Глоби и неустойки	16	20
Дарения	7	3
Други разходи	104	105
Общо	872	906

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13. Финансови приходи и разходи

	31 декември 2017	31 декември 2016
Финансови приходи		
Приходи от лихви от търговски заеми	-	658
Приходи от лихви от забавени търговски плащания	4	29
Приходи от лихви от депозити в банкови сметки	11	2
Всичко приходи от лихви	15	689
Положителни валутни разлики, нетно	-	65
Други приходи	35	23
Общо	50	777
	31 декември 2017	31 декември 2016
Финансови разходи		
Разходи за лихви по банкови заеми	724	812
Разходи за лихви по провизии при пенсиониране (приложение 26)	5	6
Разходи за лихви по финансов лизинг	12	10
Всичко разходи за лихви	741	828
Отрицателни валутни разлики, нетно	202	-
Банкови такси, комисионни и други разходи, нетно	177	280
Общо	1 120	1 108

14. Данъчно облагане

Разходът за данък в печалбите и загубите включва сумата на текущите разходи за данъци върху печалбата и отсрочените разходи за данъци върху печалбата съгласно изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода.

	31 декември 2017	31 декември 2016
Текущ разход за данък	155	186
Данъци от минали години	-	44
Отсрочени данъци	11	10
Общо разход за данък	166	240

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

14. Данъчно облагане (продълженне)

Нетните отсрочени данъчни активи възникват в резултат от данъчните ефекти върху облагаемите и намаляемите временни разлики, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Имоти, машини и съоръжения	(23)	(37)
Начисления	-	-
Отсрочени данъчни пасиви, общо	(23)	(37)
Вземания и материални запаси	32	30
Пренесени данъчни загуби	-	30
Провизии за пенсии	27	27
Провизии за доходи на физически лица	9	9
Задължения за компенсируеми отпуски	7	4
Отсрочени данъчни активи, общо	75	100
Отсрочени активи и пасиви, които ще се уредят нетно	52	63

Отсрочените данъци за 2016 година отнесени директно в капитала са в размер на 2 хил. лв. (виж и Отчета за всеобхватния доход).

Съпоставката между счетоводната печалба и разхода за данък, както и изчисленията за ефективния данъчен процент към 31 декември 2017 и 2016 година са представени в следната таблица:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Счетоводна печалба	789	926
Данък върху печалбата при приложимата данъчна ставка 10%	79	93
Данъчен ефект от постоянни разлики	12	12
Данъчен ефект от приходи от финансиране	-	-
Данъчен ефект от приходи от съучастия	(25)	(3)
Данъчен ефект от непризнати временни разлики в предходни периоди	(9)	-
Данъчен ефект от признати временни разлики от предходни периоди	2	(5)
Данъчен ефект от консолидационни корекции	100	68
Данъчен ефект от непризнати данъчни активи през текущия период	7	75
Общо разход за данък	166	240
Ефективна данъчна ставка	21.04%	25.92%

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Имоти, машини и съоръжения

	Земи	Сгради	Машини, оборудване и съоръжения	Трансп. средства	Компютри и други активи	Активи в процес на придобиване	Общо
Цена на придобиване							
Салдо към 1 януари 2016	5 811	18 783	10 564	5 243	1 843	4 375	46 619
Новопридобити активи	-	-	452	199	138	2 234	3 023
Отписани активи	-	-	(34)	(210)	(29)	-	(273)
Активи от бизнес комбинация	149	103	4 256	-	-	-	4 508
Разлики от валутни преизчисления	1	-	(1)	-	(3)	3	-
Салдо към 31 декември 2016	5 961	18 886	15 237	5 232	1 949	6 612	53 877
Новопридобити активи	-	2 497	206	307	104	(2 435)	679
Отписани активи	-	-	(206)	(284)	(490)	-	(980)
Разлики от валутни преизчисления	(16)	(6)	(126)	5	(5)	-	(148)
Салдо към 31 декември 2017	5 945	21 377	15 111	5 260	1 558	4 177	53 428
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2016	1 190	5 508	6 710	4 126	1 770	-	19 304
Разходи за амортизации	89	761	377	284	53	-	1 564
Амортизация от бизнес комбинация	-	8	589	-	-	-	597
Отписана амортизация	-	-	(34)	(175)	(28)	-	(237)
Салдо към 31 декември 2016	1 279	6 277	7 642	4 235	1 795	-	21 228
Разходи за амортизации	2	768	593	293	72	-	1 728
Отписана амортизация	-	-	(177)	(268)	(481)	-	(926)
Салдо към 31 декември 2017	1 281	7 045	8 058	4 260	1 386	-	22 030
Преносна стойност							
Към 1 януари 2016	4 621	13 275	3 854	1 117	73	4 375	27 315
Към 31 декември 2016	4 682	12 609	7 595	997	154	6 612	32 649
Към 31 декември 2017	4 664	14 332	7 053	1 000	172	4 177	31 398

Придобитите активи през 2017 и 2016 година включват основно сгради, машини, оборудване и транспортни средства.

Имоти, машини и съоръжения с преносна стойност 17 633 хил. лв. (2016: 18 490 хил. лв.) служат за обезпечение по усвоени от Групата банкови заеми (виж също приложение 24).

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Нематериални активи

	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
Цена на придобиване			
Салдо към 1 януари и 2016	650	127	777
Новопридобити активи	31	11	42
Активи от бизнес комбинация	-	153	153
Салдо към 31 декември 2016	681	291	972
Новопридобити активи	35	1	36
Разлики от валутни преизчисления	-	(4)	(4)
Салдо към 31 декември 2017	716	288	1 004
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2016	408	123	531
Разходи за амортизации	91	7	98
Амортизация от бизнес комбинация	-	32	32
Салдо към 31 декември 2016	499	162	661
Разходи за амортизации	99	24	123
Салдо към 31 декември 2017	598	186	784
Преносна стойност			
Към 1 януари 2016	242	4	246
Към 31 декември 2016	182	129	311
Към 31 декември 2017	118	102	220

17. Капиталови инвестиции

Към 31 декември 2017 година Групата притежава миноритарни дялове на капитала на две български търговски дружества, както следва:

Наименование	31 декември 2017		31 декември 2016	
	хил.лв.	Дял в капитала %	хил.лв.	Дял в капитала %
Елресурс ООД	5	5%	5	5%
Икем АД	2	4%	2	4%
Общо	7		7	

Капиталовите инвестиции в търговски дружества са представени по цена на придобиване в съответствие с изискванията за оценка на МСС 27, тъй като тези инвестиции не са котируеми на активен пазар и тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

18. Класификация на финансовите инструменти по категория

Към 31 декември 2017 и 2016 година Групата не притежава финансови инструменти, които се отчитат през печалбите и загубите.

Финансови активи

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Търговски и други вземания (приложение 20)	21 187	17 594
Парични средства (приложение 21)	1 050	905
Общо	<u>22 237</u>	<u>18 499</u>

Финансови пасиви

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Търговски и други задължения (приложение 23)	14 910	13 340
Банкови заеми (приложение 24)	25 064	25 417
Задължения за финансов лизинг (приложение 25)	365	317
Общо	<u>40 339</u>	<u>39 074</u>

19. Материални запаси

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Стоки	26 682	27 421
Незавършено производство	615	1 253
Материали	1 401	678
Готова продукция	387	310
Общо	<u>29 085</u>	<u>29 662</u>

В края на 2012 година е извършен преглед на нетната реализуема стойност на стоките и готовата продукция, в резултат на което е установено превишение над цената на придобиване за определени артикули в размер на 479 хил. лв., поради което е начислена обезценка в печалбите и загубите за периода. През 2017 и 2016 година част от обезценката в размер съответно на 8 хил. лв. на 12 хил. лв. е реинтегрирана.

Към 31 декември 2017 година материални запаси в размер на 16 488 хил. лв. (2016: 16 295 хил. лв.) са заложили като обезпечение по усвоени от Групата банкови заеми (виж също приложение 24).

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

20. Търговски и други вземания, нетно

	31 декември 2017	31 декември 2016
Търговски вземания	19 104	16 024
Възстановими данъци, различни от данъците върху доходите	622	934
Доставчици по аванси	509	312
Предоставени депозити	476	532
Вземания от свързани лица (приложение 33)	536	274
Предоставени търговски заеми и вземания по лихви	384	384
Съдебни вземания	103	61
Разходи за бъдещи периоди	24	12
Други вземания	178	68
Общо	21 936	18 601

Преносната стойност на търговските и други вземания, деноминирани в оригинална валута е, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Български лев	15 610	11 690
Евро (EUR)	628	1 926
Румънски леи (RON)	1 867	2 373
Македонски денар (MKD)	2 446	2 122
Долари САЩ (USD)	6	6
Турска лира (TRY)	899	216
Сръбски денар (RSD)	391	175
Британски паунд (GBR)	89	93
Общо	21 936	18 601

Вземанията от свързани лица са оповестени в приложение 33.

Политиката на Групата по отношение наблюдението на вземанията и индикациите за обезценка е оповестена в приложение 3.4.3. Търговски вземания, които са просрочени до 3 месеца след датата на падежа им, не се считат за необслужвани.

Към 31 декември 2017 година търговски вземания на Групата в размер на 1 516 хил. лв. служат за обезпечение на усвоени от Групата банкови заеми (виж също приложение 24).

Притежаваните от Групата финансови активи към 31 декември 2017 година представляват търговски и други вземания. За определянето на справедливата им стойност Групата използва метода на дисконтираните парични потоци. Тъй като тези финансовите инструменти са краткосрочни и с пренебрежимо малка отсроченост на падежите, то техните преносни и справедливи стойности са приблизително равни. Групата класифицира финансовите си активи в ниво 2 - данни, различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21. Парични средства

	31 декември 2017	31 декември 2016
Парични средства в разплащателни сметки	1 003	853
Парични средства в брой	47	52
Общо	1 050	905

Към 31 декември 2017 година парични средства по банкови сметки на Групата в размер на 46 хил. лв. служат за обезпечение по усвоени от Групата банкови заеми (виж приложение 24).

22. Възстановими/(дължими) данъци върху доходите

	31 декември 2017	31 декември 2016
Салдо в началото на периода	(33)	(18)
Начислен корпоративен данък	(155)	(186)
Платен корпоративен данък	98	171
Салдо в края на периода, включително:	(90)	(33)
Възстановими данъци върху дохода	13	14
Дължими данъци върху дохода	(103)	(47)

23. Търговски и други задължения

	31 декември 2017	31 декември 2016
Нетекущи търговски задължения	423	470
Задължения към доставчици	13 593	11 878
Клиенти по аванси	742	828
Данъчни задължения	535	231
Задължения към персонала и осигурителни организации	585	506
Разчети по гаранции	61	120
Други	91	44
Текущи задължения, общо	15 607	13 607
Общо търговски и други задължения	16 030	14 077

Групата няма задължения към свързани лица.

Притежаваните от Групата към 31 декември 2017 година финансови пасиви включват търговски и други задължения. За определянето на справедливата им стойност Групата използва метода на дисконтираните парични потоци. Тъй като търговски и други задължения са краткосрочни и с пренебрежимо малка отсроченост на падежите, то техните преносни и справедливи стойности са приблизително равни. Групата класифицира финансовите си пасиви в ниво 2 - данни, различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

24. Банкови заеми

Към 31 декември 2017 и 2016 година Групата има получени банкови заеми, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Краткосрочни заеми	22 975	22 847
Дългосрочни заеми	2 089	2 570
Общо	25 064	25 417

Всички получени от Групата краткосрочни банкови заеми са с плаващ лихвен процент и фиксирана надбавка. Лихвеният процент е обвързан с 1-месечния и 3-месечния EURIBOR и с 1-месечния SOFIBOR, поради което лихвите се актуализират текущо. Условието по банковите заеми могат да се renegotиран след изтичане на една година от отпускането им, след извършване на съответен финансов анализ от страна на банката-кредитор.

Банковите заеми, предоставени на Групата, са обезпечени с ипотека на имоти, машини и съоръжения, залог на материални запаси, търговски вземания и парични средства (виж също приложения 15, 19, 20 и 21).

Притежаваните от Групата към 31 декември 2017 година финансови пасиви включват лихвени заеми. За определянето на справедливата им стойност Групата използва метода на дисконтираните парични потоци. Групата класифицира финансовите си пасиви в ниво 2 - данни, различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение.

25. Задължения по финансов лизинг

Към 31 декември 2017 година Групата има задължения по сключени договори за финансов лизинг за придобиване на транспортни средства.

Справедливата стойност на задълженията за финансов лизинг е приблизително равна на настоящата стойност на минималните лизингови плащания.

	Минимални лизингови плащания		Настояща стойност на минималните лизингови плащания	
	31 декември 2017	31 декември 2016	31 декември 2017	31 декември 2016
Задължения по финансов лизинг				
До една година	159	119	149	109
Между две и пет години	224	218	216	208
Минус: Лихви по лизинг	(18)	(20)		
Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг	365	317	365	317
Минус: Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг до една година			(149)	(109)
Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг над една година			216	208

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

25. Задължения по финансов лизинг (продължение)

В таблицата по-долу са анализирани промените в задълженията на Дружеството, които възникват от финансовата му дейност, включително паричните и непаричните им промени за годината, приключваща на 31 декември 2017. Задълженията възникващи от финансова дейност са тези, за които паричните потоци са или бъдещите парични потоци ще бъдат включени в отчета за паричните потоци на Дружеството в паричните потоци от финансова дейност.

	Салдо в началото на периода	Финансови парични потоци	Непарични промени		Салдо в края на периода
			Начислени лихви	Нови договори за лизинг	
Задължения по заеми	25 417	(1 077)	724	-	25 064
Задължения по договори за лизинг	317	(170)	12	206	365
Общо	25 734	(1 247)	736	206	25 429

26. Задължения за обезщетения при пенсиониране

Движението на задълженията за обезщетения при пенсиониране, признати в отчета за финансовото състояние е, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Салдо в началото на периода	270	306
Разходи за текущ стаж	43	52
Разходи за лихви	5	6
Изплатени обезщетения	(57)	(72)
Актюерски печалби от промяна във финансовите предположения	(13)	(38)
Актюерски загуби от корекции, дължащи се на опита	13	17
Актюерски печалби от промяна в демографските допускания	2	(1)
Салдо в края на периода	263	270

Разходът за текущ стаж за годините, завършващи на 31 декември 2017 и 2016 е включен в разходите за персонала.

Задължението за обезщетение при пенсиониране към 31 декември 2017 и 2016 година включва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Обезщетения при достигане на пенсионна възраст	253	268
Обезщетения при преждевременно пенсиониране	10	2
Общо	263	270

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26. Задължения за обезщетения при пенсиониране (продължение)

Сумите, признати в отчета за всеобхватния доход във връзка със задълженията при пенсиониране са следните:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Разходи за текущ стаж	43	52
Разходи за лихви	5	6
Разходи, признати в печалбите и загубите	48	58
Актюерски печалби от промяна във финансовите предположения	(13)	(38)
Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на опита	13	17
Актюерски (печалби)/загуби от промяна в демографските допускания	2	(1)
Актюерски (печалби)/загуби, признати в други всеобхватни доходи	2	(22)
Общо	50	36

Движението на резерва за доходи на персонала е, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Салдо в началото на периода	187	167
Актюерска печалба/(загуба), призната в други всеобхватни доходи, брутно	(2)	22
Отсрочени данъци, пряко признати в собствения капитал	-	(2)
Салдо в края на периода	185	187

Провизията е начислена при приемане на следните основни финансови предположения:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Дисконтов процент	2%	2%
Бъдещо увеличение на заплатите	1.7%	2%
Бъдещо увеличение на заплатите след петата година	1%	1.5%

Използваните демографски актюерски предположения са базирани на:

- данни за текучеството на персонала на Дружеството за последните три години;
- таблица за смъртност, изготвена на базата на статистика, предоставена от Националния Статистически Институт, за общата смъртност на населението в България за периода 2011 – 2013 година.

Текучеството на персонала е, както следва:

Възраст	31 декември 2017	31 декември 2016
18 – 30 години	35%	4 %
31 – 40 години	25%	3 %
41 – 50 години	15%	2 %
51 – 60 години	5%	1 %
над 60 години	1%	0 %

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26. Задължения за обезщетения при пенсиониране (продължение)

Съгласно условията на действащия Колективен трудов договор и съгласно Кодекса на труда на Република България, при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, персоналетът има право на обезщетение при пенсиониране в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 2 месеца или в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, ако е работил в дружествата на групата общо през последните 10 години от трудовия стаж.

Планът за дефинирани доходи излага Групата на следните актюерски рискове:

Инвестиционен риск	Настоящата стойност на задължението по плана с дефинирани доходи се изчислява като се използва дисконтов процент на Български държавни ценни книжа, деноминирани в лева, с матуритет до 10 години, като данните за следващите периоди са чрез интерполиране на данните.
Лихвен риск	Намаление на лихвения процент на Българските държавни ценни книжа ще увеличи задължението по плана с дефинирани доходи.
Риск, свързан с дълголетие	Настоящата стойност на задължението по плана с дефинирани доходи се изчислява при отчитане на най-добрата приблизителна оценка на смъртността на наетите лица.
Риск, свързан със заплатата	Настоящата стойност на задължението по плана с дефинирани доходи се изчислява като се отчитат бъдещите заплати на наетите лица по плана. Увеличението на заплатите ще повиши задължението по плана.

Анализът на чувствителността, основаващ се на разумно възможните промени в съответните предположения, в края на отчетния период, докато всички останали предположения се приема, че остават непроменени, е както следва:

	Минус 1 %	Използвани предположения и резултати	Плюс 1 %
Процент на дисконтиране	1.00%	2.00%	3.00%
Размер на задължението (хил. лв.)	292	263	239
Разлика (хил. лв.)	29	-	-24
Разлика (%)	11%	-	-9
Ръст на работната заплата	0.5%	1.5%	2.5%
Размер на задължението (хил. лв.)	240	263	292
Разлика (хил. лв.)	-23	-	29
Разлика (%)	-9%	-	11%
Вероятност за предсрочно оттегляне	1.13%	1,97%	2,97%
Размер на задължението (хил. лв.)	266	263	259
Разлика (хил. лв.)	3	-	-4
Разлика (%)	1%	-	-2%
Допускане за смъртност	-1 година	Таблица за смъртност	+ 1 година
Размер на задължението (хил. лв.)	264	263	262
Разлика (хил. лв.)	1	-	-1
Разлика (%)	-	-	-

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРЕНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26. Задължения за обезщетения при пенсиониране (продължение)

Горният анализ на чувствителността е възможно да не е представителен за действителната промяна в задължението към персонала при пенсиониране, тъй като е малко вероятно да настъпи промяна в предположенията, която да е изолирана, а някои от предположенията може да са във взаимна връзка. При горните изчисления е ползван кредитният метод на прогнозните единици, използван за определяне на задължението към персонала при пенсиониране, признато в отчета за финансовото състояние.

27. Приходи за бъдещи периоди

През 2017 и 2016 година две дъщерни дружества са получили безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи, предназначени да компенсират разходи за производство на зелена енергия.

Движението на правителствените дарения е, както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
Салдо в началото на периода	429	-
Получени зелени сертификати	71	584
Признати приходи от реализирани зелени сертификати	(199)	(155)
Салдо в края на периода	301	429

28. Основен капитал

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност съгласно съдебното решение за регистрация. Внесеният напълно основен капитал, в размер на 20,000 хил. лв. към 31 декември 2017 и 2016 година, е разпределен в 2 000 000 акции с номинална стойност от 10 лева всяка.

29. Резерви

	Законови резерви	Други резерви	Актьорска печалба	Резерв от валутни преизчисления	Общо
Салдо на 1 януари 2016	2 040	7 331	167	(377)	9 161
Промени в собствения капитал за 2016					
Всеобхватен доход за периода	-	-	20	(69)	(49)
Заделени резерви	-	2	-	-	2
Салдо на 31 декември 2016	2 040	7 333	187	(446)	9 114
Промени в собствения капитал за 2017					
Всеобхватен доход за периода	-	-	(2)	(198)	(200)
Заделени резерви	29	2	-	-	31
Салдо на 31 декември 2017	2 069	7 335	185	(644)	8 945

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. Резерви (продължение)

Резервът от валутни преизчисления е в резултат от преизчисление на финансовите отчети на дъщерните дружества в чужбина във валутата на представяне на Дружеството-майка.

За създаването и използването на резерва за задължение при пенсиониране (актюерски печалби и загуби) виж приложения 3.8 и 26.

Промените в резерва от валутните преизчисления включват:

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Салдо в началото на периода	(446)	(377)
Ефект от преизчисление на нетните активи по заключителен курс към края на периода	(159)	(10)
Ефект от превръщане на отчета за всеобхватния доход по среден валутен курс за периода, а на отчета за финансовото състояние по заключителен курс към края на периода	(39)	(59)
Салдо в края на периода	(644)	(446)

30. Неконтролиращо участие

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Филкаб Дистрибуцие Румъния	281	293
Филкаб Миг Сърбия	41	15
Филкаб Солар ООД България	70	42
Общо	392	350

31. Парични потоци от оперативна дейност

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Печалба преди данъци за периода	789	926
Корекции за:		
Амортизации	1 851	1 662
Отписани вземания и реинтегрирани обезценки	26	16
Начислена провизия за пенсиониране	43	52
(Печалба)/загуба от продажба на имоти, машини и съоръжения, материали	(92)	(4)
Балансова стойност на отписани имоти, машини и съоръжения, материали	38	36
Разходи за лихви и такси, нетно	891	396
	<u>3 546</u>	<u>3 084</u>
Промени в оборотния капитал, в т.ч.:		
Търговски и други вземания	(3 361)	5 515
Материални запаси	577	165
Търговски и други задължения	1 849	(5 818)
Парични потоци от оперативна дейността	<u>2 611</u>	<u>2 946</u>

**ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017**

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Дивиденди

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите от месец март 2017 са разпределени дивиденди от реализираните печалби от предходни отчетни периоди в размер на 600 хил.лв., които са отразени като намаление на неразпределените печалби в отчета за промените в собствения капитал през 2017 година.

През 2016 година са разпределени 300 хил. лв. дивиденди.

33. Сделки със свързани лица

Дъщерните дружества, които Дружеството-майка контролира и които са включени в консолидацията, са оповестени в приложение 2.2.

През 2017 и 2016 година Дружеството е осъществявало сделки със следните свързани лица:

Свързано лице	Вид на свързаността
Ръководство на Дружеството	Ключов управленски персонал
Поли Болканс ООД	Дружество с участие на ключов управленски персонал
Обединение Филкаб - Инженеринг	Обединение между Дружеството – майка и дъщерно дружество

Сделките със свързани лица се отнасят главно до: покупко-продажба на стоки и услуги и изплатени вознаграждения.

Обемите на сделките, осъществени със свързани лица за 2017 и 2016 година са, както следва:

Свързани лица	31 декември	31 декември	31 декември	31 декември
	2017	2016	2017	2016
	<i>Продажба на стоки и услуги</i>	<i>Продажба на стоки и услуги</i>	<i>Покупка на стоки и услуги</i>	<i>Покупка на стоки и услуги</i>
Обединение Филкаб - Инженеринг	1 354	1 024	-	-

Към 31 декември 2017 и 2016 година неуредените разчети със свързани лица са, както следва:

Свързани лица	31 декември	31 декември	31 декември	31 декември
	2017	2017	2016	2016
	<i>Вземания</i>	<i>Задължения</i>	<i>Вземания</i>	<i>Задължения</i>
Обединение Филкаб - Инженеринг	495	-	220	-
Ключов персонал	41	-	54	-
	536	-	274	-

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

34. Бизнес комбинация

Както е оповестено в приложение 2.2, през 2016 година Дружеството-майка придобива 99.80% от дяловете в капитала на Солар Ремус СРЛ, Румъния. Резултатът от бизнес комбинацията е, както следва:

	<u>31 декември</u> <u>2016</u>
АКТИВИ	
Имоти, машини и съоръжения	3 911
Нематериални активи	121
Търговски и други вземания, нетно	79
Парични средства	-
Зелени сертификати	314
ОБЩО АКТИВИ	<u>4 425</u>
ПАСИВИ	
Търговски и други задължения	5 930
Заеми	-
ОБЩО ПАСИВИ	<u>5 930</u>
НЕТНИ ПАСИВИ	<u>(1 505)</u>
Парични плащания по придобиването	(4)
ЗАГУБА ОТ БИЗНЕС КОМБИНАЦИЯ	<u><u>(1 509)</u></u>

Нетния паричен поток от бизнес комбинацията е посочен в таблицата по-долу:

	<u>31 декември</u> <u>2016</u>
ПРИДОБИТИ НЕТНИ ПАСИВИ ОБЩО	<u>(1 509)</u>
Дял на Групата	(1 509)
Парични плащания по придобиването	(4)
Постъпили парични средства	-
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ПОСОЧЕН В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК	<u><u>(4)</u></u>

35. Събития след дата на финансовия отчет

Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет са предоговорени крайните срокове за погасяване на револвиращи кредити от една българска банка с общ лимит от 1 812 хил. евро от февруари - май 2018 година на февруари - май 2019 година.